

Mesterséges időjárás ép

Robert Krisz, a tallini „Terasz” gépgyár lakatos, mesterséges időjárás-gépet szerkesztett a festék, lakk, bitumen, gyanta, beton, bőr- és textilkészítmények, élelmiszerek kipróbálásának meggyorsítására. A gép segítségével gyorsan megállapítható, miként hatnak a légköri viszonyok az említett cikkekre. A berendezés automatikusan működik, s 400 óra alatt olyan eredményt ér el, mint amilyent egyébként, természetes körülmények között, egy év alatt lehetne elérni.

A készüléket az észt népgazdasági kiállításon mutatják be.

Rádióműsor

Csütörtök
KOSSUTH-RÁDIO
4.36 Rákóczi-induló. 4.30 Hírek, időjárásjelentés. 4.35-7.59 Vidáman, frissen. Közben: 5.00 Falurádió. Utána a vidéki színházi műsor. 5.30 Hírek, időjárásjelentés. 6.35 Néhány perc tudomány. 6.59 Időjelzés. 7.00 Hírek, időjárásjelentés. 7.10 Új könyvek. 7.25 Színház, hangverseny- és moziműsor. 7.59 Időjelzés. 8.00 Műsorismertetés, időjárásjelentés. 8.08 Technikai szünet. 8.10 Verbunkosok, népdalok, népi táncok. 8.55 Édes anyanyelvünk. 9.00 Meseórák. 9.45 Napirend. 9.50 Dalok a VIT-ről. 10.00 Hírek, lap-szemle, időjárásjelentés. 10.10 Zenés ajándék-műsor a Kender és Jutagár dolgozóinak. 11.00 Rádiógyetem. 11.30 Tabányi Mihály együttese játszik. 12.00 Déli harangszó. Hírek, időjárásjelentés. 12.10 Operaszünetek. 13.00 Genová rendezvény. Elbeszélés. 13.20 Német zenét hét. 13.50 Malacka és a szappan habja. 14.00 Kard és szerelem. Operatréfiszünetek. 14.30 Emberek — gépek a szénbányaszatban. 14.40 Rák Aladár cimbalmozik. 15.00 Hírek, közérdekű közlemények. 15.08 Időjárásjelentés. 15.10 Két Brahms-kórus. 15.20 Abécédé. 15.40 Aki összes nyaralnak. 16.00 Egy falu — egy nota. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek, külpolitikai kérdésekre válaszolunk, időjárásjelentés. 17.15 Új zenét újság. 17.00 Hírek, asszonyok... 18.10 Szív küldi szívnek. 18.40 Ifjú figyelő. 19.00 Közvetítés a Madách Színházról: A fák állva halnak meg. Vigjáték. A szünetben: 19.55 Jó éjszaka! gyerekek! 20.00-20.20 Esti krónika. 22.00 Hírek, időjárásjelentés. 22.15 Magyar operaból. 22.00 Hírek, időjárásjelentés. 16.05 A száguldo riport: Egón Erwin Kisch. 16.00 Hírek, időjárásjelentés. 16.55 Részletek a „Zongora-abcéből”. 17.15 Legénybúcsú és Búcsúringó. Operatréfiszünetek. 18.00 Hírek, időjárásjelentés. 18.05 A XVII. század fúvészénekeiből. 18.00 Elárult tavasz. Regényrészlet. 18.40 Medgyaszay Vilma énekel. 19.00 Hírek, időjárásjelentés. 19.05 Schubert: a-moll vonósnyegye. 19.40 Falurádió. 20.00 Híres primások lemezeiből. 20.20 Terhességi tanácsadás. 20.00 Hírek, időjárásjelentés. 20.00 Előszóval — muzsikával. Közben: 21.00-21.05 Hírek. 23.00-23.15 Hírek, időjárásjelentés.

PETŐFI-RÁDIO
6.00 Reggeli zene. 6.30 Színház, tárlat- és hangversenyműsor. 6.50 Torna. 8.00-8.10 Hírek, időjárásjelentés. 14.00 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15 Chopin-zongoraművek. 14.40 Szórázó zene. 15.10 A külföldi sajtó hasábjairól. 15.20 Zenekari hangverseny. 16.00 Hírek, időjárásjelentés. 16.05 A száguldo riport: Egón Erwin Kisch. 16.00 Hírek, időjárásjelentés. 16.55 Részletek a „Zongora-abcéből”. 17.15 Legénybúcsú és Búcsúringó. Operatréfiszünetek. 18.00 Hírek, időjárásjelentés. 18.05 A XVII. század fúvészénekeiből. 18.00 Elárult tavasz. Regényrészlet. 18.40 Medgyaszay Vilma énekel. 19.00 Hírek, időjárásjelentés. 19.05 Schubert: a-moll vonósnyegye. 19.40 Falurádió. 20.00 Híres primások lemezeiből. 20.20 Terhességi tanácsadás. 20.00 Hírek, időjárásjelentés. 20.00 Előszóval — muzsikával. Közben: 21.00-21.05 Hírek. 23.00-23.15 Hírek, időjárásjelentés.

Televízióműsor
18.00 Zenekedvelő Gyermek Klubja. 18.45 A jövő hét műsora. 18.50 Hétköznapi jó tanácsok. 19.00 TV-híradó. 19.15 Békében élni. Olasz film. 20.10 Gyermekünk neveléséről.

Háromezer beteg gyógyulásáért

A Szegedi Fürdő Vállalat reumatológiai osztályának felelősségteljes munkájáról

A parányi rendelőben álló fehér íróasztalon géppel teleírt papírlapok halmaza: jelentések, kimutatások, statisztika, betegek kórlapjai — felelőtlenül megfeszített munka eredményeinek tükröze.

Fél esztendővel ezelőtt, február elsejével kezdte meg működését a Szegedi Fürdő és Hőforrás Vállalat kebelében fogadott reumatológiai szakrendelés, amely azelőtt kísérleti jelleggel dolgozott már 1956 januárjától, eléggé mostoha körülmények között.

Ez a mostani megoldás egyrészt több lehetőséget nyújt a gyógyításra a fürdő adta körülmények között, másrészt pedig a fürdő gyógyterápiái részlegének orvosi ellenőrzését is biztosítja.

Egy figyelemre méltó statisztika

Csaknem 3 ezer 600 beteget tartanak most nyilván a szakrendelés naplójában. Ezek közül 2 ezer 570 rendelkezik rendes kórlappal: 1492 nő és 1078 férfi. A nem szerinti megoszlásnál érdekesebb a betegek foglalkozási szerinti megoszlása. Az említett 2570 kórlapos betegnek több mint fele, 1370 személy fizikai dolgozó! Ez a tény is igazolja, mennyire fontos az üzemekben helyes egészségügyi rendszabályok bevezetésével (üzemi torna stb.) megelőzni a dolgozóknak reumatikus bántalmakban való megbetegedését.

A reumatikus bántalmak — legalábbis a kopásos eredetűek — nem tartoznak az életveszélyes betegségek közé. Márpedig az említett 2570 kórlapos beteg közül 1475 spondylitisban, tehát a mozgásszervek ízületeinek kopásos eredetű bántalmában szenved, s csak 139 beteget kezeltek a szakrendelés fél éve alatt a jóval veszélyesebb gyulladásos eredetű reumatikus bántalmakkal.

As ellenőrzés fontossága

A kopásos eredetű reumatizmus tehát nem életveszélyes baj, de ha hagyják elhatalmasodni, súlyosabb formájában bénulásokat okozhat. Gondos és hozzáértő kezeléssel csökkenteni lehet azok számát is, akik reumatikus megbetegedésük miatt kénytelenek hosszú időn keresztül táppénzre állománya vonulni, ami sem nekik, sem pedig az államnak nem kifizetődő dolog.

Ezért is döntő az üzemi dolgozók egészségügyi ellenőrzése, s ezért fordít erre különösen nagy gondot a reumatológiai szakrendelés is.

Persze, azért a feladatuk mégis csak a gyógyítás elsősorban. S ilyen szempont-

ból is sikeresnek mondható a Fürdő Vállalatnál berendezett Clisson-rendszerű súlyfürdőt és a fizioterápiai szakrendelést fölkereső betegek az ország legutóbbi részeiből is. Budapestiek, székesfehérváriak, pécsiek. Vidékről jár be kezelésre a betegeknek körülbelül 20 százaléka. A fizioterápián 1600 esetben, a súlyfürdőben pedig összesen 4 ezer 70 esetben részesültek a jelentkező betegek kezelésben a fél esztendő alatt.

A kis rendelőben átlagosan 60-80 beteg fordul meg naponta, s ezek közül minden alkalommal 10-12 az új beteg.

A kórházi részleg szükségessége

És milyen eszközökkel kezelik a betegeket a gyógyszeres kezelés mellett? A statisztika erről is képet ad. Medencefürdő, kénes kádfürdő, rendes kádfürdő, villanyfürdő, a már említett súlyfürdő, iszapakkolás és végül a fizioterápiál kezelési eszközei között választhat az orvos aszerint,

hogyan súlyos a beteg állapota.

Nagyon sok köszönhető a fürdőnek, hiszen a reumatikus bántalmak eredményes kezelésének elengedhetetlen feltétele a különféle gyógyfürdők, vízkúrák alkalmazása. A betegek, s különösen a súlyosabb betegek kezeléséhez azonban feltétlenül szükség volna még egy 20-30 ágyas kórházi részleg felállítására is, valamint arra, hogy a mostaninál tágasabb és modernebb berendezésű orvosi rendelő létesítésével tovább bővítsék a szakrendelés munkáját. Hogy erre mennyire szükség van, azt legjobban a jelentkező betegek egyre növekvő száma mutatja. Persze, ez már a jövő feladatai közé tartozik. Egyelőre a jelenlegi körülmények között is eleget tudnak tenni feladatuknak, s a legközelebbi jövőben végre elvégezhetik a szegedi üzemek dolgozóinak reumatológiai átszűrését is, hogy aztán a körülményeknek megfelelő egészségügyi rendszabályok bevezetésével átterhessék mindenütt a reuma elleni preventív védekezésre. Régi mulasztásokat kell jóvátenni ezen a gyógyítási területen.

A „KÉRETŐS” ASZTALOS

Bordányban, a községtől négy kilométerre lévő tanügyi iskola nevelői is a közeledő télre gondoltak, amikor elhatározták, hogy megjavítatják az iskola rossz ajtóit és ablakait. A rossz ajtókat és ablakokat az egyik szülő kocsiával, önként vállalt társadalmi munkában beszállította a községbe az azal, hogy ott majd pénzért a falu egyetlen asztalosával, Gyuris Nándorral megjavíttatják. Az asztalos azonban nem vállalta el a javítási

munkát, mondván, hogy az iskola újrapadlózását a ktsz csinálta, hát csinálja ezt a mostani munkát is a szövetkezet. Megjegyezték, hogy a szövetkezetnek nincs a községben asztalosrészlege, s így az ajtókat, ablakokat messzire kellene szállítani. Különben Gyuris Nándor fia is a felsőbordányi iskolában tanul, de még ennek ellenére is hefykélkedett, pedig sajátját is megsínyli a hideg iskolát.

Jevgenij Rjabcsikov:

A HATÁRŐR

Fordította: Bálint István

(18)
Ime a bokor, amelyikről a kigyó lecsüngött. Óvatosan felemelte az ágakat, végigpásztázta a mohát, elmozdította a köveket: nem, itt nincs kigyófészék. És hirtelen oldalt valami villant a moha borította ágakon. Az ágakat szét húzta és egy petyhüdt léggömbre függesztett kartondobozt látott meg. A doboz falain kicsiny nyílásokat vágott. Világos! A „szon”-zédok” éjjel léggömböket engedtek fel és „kóstolót” küldtek át.

Még egy ilyen dobozt és léggömböt talált. Visszasietett velük az őrsre.

— Tehát különleges mérgekigyókat küldtek át hozzánk — mondta a százados. — Ez nem véletlen: lélektani hadviselésbe kezdenek. Sokat nem tudnak átküldeni ezekből a dögökből. Mindebből számukra a lélektani hatás a fontos.

A határőr még azon az éjjelen a határra ment. A csillagok a folyó mögött, az ódon eródtípusú agyagveretű falai fölött függtek. A víz felől köd emelkedett föl fátlyolba burkolva a bokrokat és a fákat.

Karacupa nyugtalanul érezte magát. Elvtársa halála, majd pedig a „talált tárgyak” nyugtalanították. Mi lenne, ha a legközelebbi bokorban is kigyó rejtőzne? Talán a földön fekszik, karikába csavarodva a kő alatt? Talán hosszú hurokként lóg lefelé a dióerdő bokrairól? Leszállította léptét, karabélyja csövétől óvatosan felemelte az ágakat, megnézte, mi van alattuk és tovább ment. A határőr riadalma a farkaskutyára is átragadt: Ingusz gyakran megállt, a földet szaglászta. Néha ijedten húzódott Karacupahoz.

— Előre, Ingusz! Előre! — bátorította a határőr. Ot kilométernyi út után megállt. Még nem hajnalodott. Dideregtek a hűvös, reggeli levegőben. Inguszt betakarta zubbonyával, megsimogatta, majd végigtapogatta az állat lábait, leszedte róla a bogáncsot.

A sötétben a völgy felett fácánzaj hallatszott. Ingusz figyelni kezdett. A kövér madarak éjjeli repüléséből sokat megtudott. A fácánok tömegesen, rajokban repültek fel, egy ideig zúgtak, aztán pedig lassan, riadtan zajongva szálltak le. A fácánok különböző helyeken repültek fel, mintha valaki egyik irányból a másikba rohanna, futkározna közöttük. A határőr megkönnyebbülten sóhajtott fel és leült: tudta, hogy vadállat futkos így, nem egyenes irányban, hanem mindig cik-cakban, irányát gyakran változtatva. Az ismeretlen állat közelségétől megijedt fácánok zajosan felrepültek, kedvetlenül átengedték maguk alatt a betolakodót, majd ismét előző helyükre ereszkedtek.

A vad elfutott, a fácánok megnyugodtak. Karacupa már vissza akart térni, amikor a völgyben ismét fácánzaj hallatszott. Ez alkalommal nem rikoztáltak, hanem kiáltás nélkül emelkedtek a levegőbe.

— Ember megy ott! — vélte a határőr.

KÉT CSOMAG NYERS KÁVÉ — és a háromszobás lakás

Bolti lopások mindig voltak, de reméljük, már nem sokáig lesznek. Amíg azonban odáig eljutunk, nem érdektelen tanulmányozni, kik is azok, akik még napjainkban — míg az eladó másfelé néz — gyorsan elmennek valamit az üzletekben.

Az idősebb szegediek valószínűleg emlékeznek a Szojka névre. Így hívták Szeged egyik legnagyobb csemegeüzletének tulajdonosát. Most felesége, Szojka Lajosné, Veresacs utca 17/b. szám alatti lakos, nevét kapta fel a hír. Ugy látszik, Szojkané néhány évet tévedett és azt képzelte, az üzlet amiben vásárol, saját üzlete. Két csomag nyerskávával akart távozni — fizetés nélkül. A lopáson tetten értek. Az öt kihallgató rendőr kérdésre, hogy miért tette, Szojkané szemlészte mondta: »Rá vagyok szorulva, nagyon rossz körülmények között élek.« A helyszíni szemlén megállapították azonban, hogy Szojka Lajosné, aki a II-es belklinikai laboratóriumnak alkalmazottja, háromszobás ragyogóan berendezett lakása van. A rádiótól a zongoráig minden el van látva lakása.

A nemrégiben leleplezett bolti tolvajok listáján ismét egy ismert név következik, a Ketting nagykereskedő család egyik sarja: asszonynevén Széchenyi Antálné, Szeged, Molnár utca 15. szám alatti lakos. Őt a 26-os áruháza érték tetten, amint vaját akart lopni. A nyomozás során kiderült: Széchenyiné nem először loptott, sőt jelenleg is eljárás van ellene sikkasztás miatt.

Dr. Gidai Kálmánnak is szépen berendezett, televízióval felszerelt lakása van. Gidainé egyébként a Dáni utca 5. szám alatt lakik, és október elsején a 30-as önkiszolgáló boltban érték tetten, amikor egy kilogramm húst, 1 darab vaját és egy doboz kakaót akart elvinni fizetés nélkül. Gidainé

egyébként horthysta őrnagy leánya.

Találunk szokásos bűnözőket is a bolti tolvajok között. Most indított a szegedi rendőrkapitányság büntető eljárást Szabó Dezső, Ásotthalom X. kerület, 353. szám alatti lakos, valamint Böröcsök Pál, Szeged, Óthalom utca 44. szám alatti lakos, szokásos bűnözők ellen, mert a 31-es számú gyorskiszolgáló boltban bort loptak.

Járászerző

ól fizet

a lucernamag

A szegedi járás egyik legjövendőbb, s legkeresettebb exportcikke, a lucernamag az idén is jól fizet. Ez ideig mintegy 960 katasztrális hold lucerna magtermését csépelelt el a herefejtőgépek, s az eddigi átlagtermés katasztrális holdanként 140-150 kilogramm között van. E termés értékét akkor tudjuk csak igazán becsülni, ha figyelembe vesszük, hogy már akkor is kifizetődő lucernamag-terméssel foglalkozni, ha katasztrális holdanként 50 kilogramm tisztá magot kapunk. A szakemberek véleménye szerint mintegy 300 katasztrális holdnyi olyan lucernamagtermő terület is van a járásban, melyen a holdanként átlagtermés a két mázsát is megközelíti.

ÚJABB KÉT VENDEGLŐ KORSZERŰSÍTÉSE

Korszerűsítették, kifestésolták a rókusi vendéglőt. A Kossuth Lajos sugáru téren, mely a környék lakóinak kedvenc szórakozóhelye, új padozatot kapott. Falait újrafestették. Tavasszal tovább fejlesztik a vendéglőt, még modernebb, új éttermi berendezéssel, bútorokkal látják el. A rókusi tatarozás befejeztével most az Április 4. útján, a Béke étteremben kezdődtek meg a tatarozási munkák.

A fácánzajt egy képzeletbeli vonallal kísérte. Egyenletes, világos, jól kivehető egyenest nyert, amelyik a határtól a völgybe vezetett.

Mintegy elképzelésének igazolásaként a csendet lefelé guruló, hulló kövek zöreje, kopogása, zúgása törte meg. A vadkecské, mint az örültek, rohantak el a folyó mellett, a heggyek védelmét keresve. Patáik sűrű kopogása tompán visszhangzott a kőomladékok között.

— Előre, Ingusz! — Karacupa az őt aggasztó hangok irányába futott.

Megfeledekezett a kigyókról, a veszélyről, amelyek minden lépésnél fenyegették és csak egyre gondolt: határsértő megy! Már átkelhetett a folyón és a bokrok között halad: utól kell érni, megállítani, elfogni!

A határsértő és a köztötte levő távolság fokozatosan csökkent: a határőr kitűnően futott. Átugrott egy gödrön és rögtön el is vágódott: szívbemarkoló jajgatás vágott arcába. Rögtön előrántotta zseblámpáját és fénysugarát a ködös helyre irányította. A kavicsos domboldalon egy ember görnyedt, Sáros kezeit Karacupa felé tartotta.

— Gyorsan vigyen az őrsre! — kiáltotta. Elni akarok. Kigyó mart meg... borzalmas kigyó... Orvost, gyorsan orvost!... Megmondom, hogy kell gyógyítani... mindent megmondom.

Meg kell menteni a szerencsétlent.

— Futás! — parancsolta neki Karacupa.

Mindketten futni kezdtek az ösvényen, de a határsértő rövidesen elesett. Karacupa összekötözte a kezét, vállára kapta és vinni kezdte.

— Gyorsabban! — hallotta a suttogást. — Mindent elmondok... Elni akarok... élni... Déli tenyésztelep... Mi itt kísérleteket folytattunk...

A határőr megállt: messzire kellett vinni a beteget, ereje fogytán volt, a halál pedig nem várt magára. Segítségére volt szükség. Az égre riadózt jelentő vörös rakéta futott fel, majd szédürrant. Hívdására habos lovakon vágattak feljűk a szédült határőrök.

— Gyorsan! Vágtában! — kiáltotta Karacupa.

Átvette a beteget a nyergén, felugrott a lóra és az őrsre vágatott.

Az ellenséget, saját maga gonosz szándékának áldozatát idejében elfuttatták az őrsre, aztán pedig a parancsnokságra. A határsértő felfedte a kigyómarások gyógyításának titkát és életben maradt. Ezenkívül elmesélte, hogy az ellenséges kémiszolgálat tenyésztelepet létesített, ahol különleges, mérgekigyókat tenyésztettek és dobta át a határon, hogy ijeszteggessék a határőröket és pánikot keltsenek. De már az első „kigyóroham” és a vele párhuzamos átszőkési kísérlet is dugába dőlt. A határőrök megismerték az ellenség titkát és most már nem kellett tartaniuk az „import” kigyók marásától.

A FIATALSÁG PRÓBATETELE

Évek múltak. Karacupa ismert ember lett a határon. Régi oktatója, Kovriga egy alkalommal az őrsre jött, rá nézett és nem ismerte meg.

— Nézze csak, kérem — mondta az őrs parancsnokának —, vézna, sovány lény volt, most meg olyan, mint a sólyom! Széles a válla, erőteljű duzzad, ügyes és híres ember! Hát mutasd meg Inguszt! Mutasd meg, mit tud a kutyád!

(Folyt. köv.)

Figyelem! Figyelem!

A Székesfehérvári Rádió-Televízió és Rádiókészülékek Gyára által gyártott

r á d i ó -

és

televízió-

készülékek garanciális javítását 8 napon belül

A SZEGEDI VEGYESIPARI KTSZ VÉGZI!

Javítóműhely: Szeged, Lenin krt. 54. Telefon: 34-12.